

Ankenævnet *for* Forsikring

Den 29. marts 2023 blev i sag nr. 98876:

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

mod

Alm. Brand Forsikring A/S
Midtermolen 7
2100 København Ø

afsagt

k e n d e l s e :

Forsikringstageren har bygningsforsikring. I klageskema af 26/10 2022 til nævnet samt i vedlagte klageskrift har klagerens advokat bl.a. anført:

"Som følge af optændingen i brændeovnen kom det vand, som befandt sig i gulvvarmeanlægget, under et meget betydeligt tryk, som det ikke var muligt at komme af med i kraft af den manglende ekspansionsbeholder.

Herefter eksploderede installationen med betydelig skade på ejendommen til følge.

Hvad vil du konkret opnå hos selskabet?

Indklagede skal anerkende, at skaden på ... af 29. september 2021 er omfattet af Klagers forsikring hos Indklagede med policenr....

...

Sagsfremstilling:

[Klageren] erhvervede ejendommen beliggende ... ultimo 2020.

[Klageren] har dels privat, dels erhvervsmæssigt en betydelig forsikringsportefølje hos Alm. Brand Forsikring A/S, og tegnede derfor en bygningsforsikring på [ejendommen] hos Alm. Brand.

Som **bilag 1** vedlægges policenr. ..., som parterne er enige om er gældende for forsikringsforholdet.

Ejendommens varmekilde består i dels en el-patron, dels en brændeovn, som er koblet op på en vandopvarmning, både gulvvarme og brugsvand.

Dvs. en brændeovn med vandtank (en såkaldt gris).

[Ejendommen] stod tom umiddelbart efter erhvervelsen og frem til marts måned 2021.

I forbindelse med et besøg på ejendommen først i april måned 2021 kunne [klageren] konstatere, at sikringen på el-patronen var sprunget, og huset derfor havde stået uden varme i et længere tidsrum.

Der var herved frostsprunget en vandhane i bryggerset.

[Klageren] tog i konsekvens heraf kontakt til et VVS-firma, som reparerede vandhanen.

Ved samme lejlighed trykprøvede VVS-firmaet gulvvarmen i huset med henblik på at konstatere, at der ikke var frostskaader/rørsprængninger på gulvvarmen.

Som anført ovenfor, er varmekilden til gulvvarmen en brændeovn i stueetagen.

For at trykprøve gulvvarmeanlægget skal den ekspansionsbeholder, der er påmonteret, med henblik på at udligne overtryk på anlægget, frakobles.

Frakoblingen af ekspansionsbeholderen er en arbejdsproces, der tager meget kort tid – minutter.

Tilsvarende gør sig gældende for tilkoblingen.

Efter trykprøvningen tilkoblede smeden ikke den pågældende ekspansionsbeholder, men lod derimod anlægget være 'proppet'.

Altså der, hvor ekspansionsbeholderen normalt er blevet tilkoblet, er der i stedet for fastspændt en slutmuffe.

[Klageren] blev ikke orienteret om den manglende tilkobling af ekspansionsbeholderen.

[Klageren] gik herefter i gang med at istandsætte stueetagen af ejendommen.

[Klageren] ejer, som beskrevet, en større ejendomsportefølje med et betydeligt antal udlejnings-ejendomme (lejligheder), som han selv står for renoveringen/serviceringen af.

Når medarbejdere ansat i ejendomsserviceselskabet har overskydende tid, bruges denne på at udføre andre opgaver, såkaldt 'spjældarbejde'.

Således havde [klagerens] gulvmand og maler udført arbejde i stueetagen på [ejendommen] bestående i, at gulvet blev slebet af, og underetagen blev malet således, at den var klar til udlejning den 1. juni 2021.

Der var her tale om et arbejde af ca. 1 uges varighed.

På husets 1. sal var der 2 værelser, som trængte til en 'kærlig hånd' med maling og tapet.

Det kunne imidlertid konstateres, at pudset på skillevæggene var løst, og at der på skorstenen var løbesod, hvor [klageren] besluttede at fjerne skillevæggene og skorstenen.

Dette arbejde blev opstartet den 24. september 2021 af 2 af [klagerens] ansatte tømrere.

Der var sat 14 dage af til dette arbejde således, at man påregnede at være færdig til den 15. oktober 2021.

Den 29. september 2021 fandt de tømrere, der var i gang på ejendommen, at det var koldt, hvorfor de fyrede op i brændeovnen uden viden om, at ekspansionsbeholderen var frakoblet.

Som følge af optændingen i brændeovnen kom det vand, som befandt sig i gulvvarmeanlægget, under et meget betydeligt tryk, som det ikke var muligt at komme af med i kraft af den manglende ekspansionsbeholder.

Herefter eksploderede installationen med betydelig skade på ejendommen til følge.

Ejendommen er formentlig totalskadet.

I hvert fald forestår der en betydelig renovering af ejendommen.

I forbindelse med branden besigtigede Alm. Brand Forsikring ejendommen.

Som **bilag 2** vedhæftes kopi af Alm. Brands mail af 6. oktober 2021, hvori dækning afvises.

Der har efterfølgende været en korrespondance mellem parterne, men denne har ikke medført en løsning af sagen.

Alm. Brand Forsikrings opfattelse af spørgsmålet omkring dækning er således fortsat den, at som følge af punkt 3 i forsikringsbetingelserne på side 19 (jf. **bilag 1**), er der ikke dækning.

Der er tale om en skade, der kan henføres til igangværende byggearbejder med en varighed over 3 uger.

Det fremgår af punkt 3 på side i **bilag 1**, at der skal være årsagssammenhæng mellem skaden og det igangværende byggearbejde.

I denne forbindelse bemærkes, at skaden opstår som følge af, at ekspansionsbeholderen ikke var tilkoblet af VVS-virksomheden efter trykprøvningen.

Det er således ikke den igangværende istandsættelse af 1. salen, der er årsagen til skaden.

Det er den manglende tilkobling (reetablering) af ekspansionsbeholderen.

Der er således ikke årsagssammenhæng mellem det udførte renoveringsarbejde og så skaden.

Det bemærkes i denne sammenhæng, at det, at man gør brug af ejendommens varmekilde, lige så godt kunne være sket i forbindelse med, at [klageren] havde været forbi eller en anden person, der havde et ophold i ejendommen.

Herudover bestrides det, at det arbejde, der skulle udføres på 1. salen, ville have en varighed over 3 uger.

Bevisbyrden herfor påhviler Alm. Brand Forsikring og den er ikke løftet."

Selskabet har i brev af 16/11 2022 til nævnet bl.a. redegjort for sagsforløbet og afgørelsen således:

"Klager anmeldte den 29. september 2021, at der samme dag var sket en eksplosion og hele huset var muligvis totalskadet.

Ejendommen bliver besigtiget den 5. oktober af vores skadekonsulent, der udarbejder en skaderapport, bilag 2. Forholdet bliver afvist.

Selskabet bliver telefonisk kontaktet af klagers advokat, hvor vores skadekonsulent fastholder afvisningen. Efterfølgende modtager vi skrivelse af den 19. november 2021 fra klagers advokat, bilag A. På grund af en intern fejl, får selskabet desværre først besvaret denne henvendelse, den 6. januar 2022, bilag B.

Herefter er der korrespondance mellem klagers advokat og selskabet, bilag C til F.

Den 18. maj 2022 modtager selskabet, via klagers assurandør, en brandteknisk erklæring, bilag G samt en kalkulation for skaderne på ejendommen. Kalkulationen er ikke specificeret, men lyder på 2.000.148,85 kr. ekskl. moms.

Efterfølgende bliver sagen drøftet telefonisk med advokaten, som meddeler, at han vil vende tilbage, idet han ikke mener, der er årsagssammenhæng mellem renoveringen af ejendommen og den skete skade. Advokaten vender tilbage den 21. juni 2022, bilag I, med specificeret kalkulation, bilag J.

Selskabet oplyser den 23. juni 2022, at vi ikke har forholdt os til advokatens skrivelse af den 21. juni 2022, bilag I, men vi vil genbesigtige ejendommen og kalkulere eventuelle skader, der vedrører den skete begivenhed, uagtet at vi ikke mener, der er tale om en dækningsberettiget skade.

Selskabet vender tilbage den 12. august 2022, bilag K.

Sagens begrundelse

Der er tale om et fritidslandbrug, som klager har købt og forsikringen er indtegnet pr. 1. december 2020. Ejendommen skal renoveres, så den, ifølge advokatens telefoniske oplysninger, kan benyttes som jagtejendom.

Ved anmeldelsen noterer selskabet følgende:

Sprængning af brændeovn tilsluttet varmeanlæg, da forsikringstagers medarbejder ved en fejl har tændt op i brændeovnen.

Endvidere noterer selskabet ved anmeldelsen:

Ved renovering er noget anlæg blændet af. Nogle ansatte tænder op i brændeovn, da de ikke er klar over dette og derved sker der en stor eksplosion, som medfører taget har løftet sig og væggene er blevet skæve, huset er under renovering og man var færdig med stueetagen.

Klagers advokat oplyser, at installationen eksploderede.

En eksplosion er en hurtig forløbende kemisk proces, hvorved der under varmeudvikling dannes luftformede produkter, som indtager et meget stort rumfang i forhold til det oprindelige rumfang. I det aktuelle tilfælde, er der ikke tale om eksplosion, men derimod en sprængning. En sprængning er en fysisk proces, en sønderrivning af faste stoffer som følge af en mekanisk kraftpåvirkning.

Selskabet mener ikke, at der er tale om en skade, der kan henføres til eksplosion/bygningsbrandforsikringen. Dette formoder vi klagers advokat er enige med selskabet i, da advokaten henviser til bygningskaskoforsikringens afsnit 230, punkt 3 (betingelsernes side 19).

Advokaten oplyser i sin skrivelse af den 28. januar 2022, bilag C, at skaden skyldes fejlmontering, fordi ekspansionsbeholderen er koblet fra.

Det eneste punkt under bygningskaskoforsikringen, hvor man kan vurdere hændelsen, er under pludselig hændelse. Betingelsernes afsnit 230, punkt 2.7.

I den forbindelse må vi henlede opmærksomheden på, at skade som følge af fejlmontering ikke er dækket af forsikringen. Se eventuelt betingelsernes afsnit 230, punkt 2.7.5.

Jf. betingelsernes afsnit 230, punkt 3. 'Begrænsning ved byggearbejder' fremgår det, at ved f.eks. pludselig hændelse, så omfatter dækningen ikke skader, der kan henføres til igangværende byggearbejder (ny-, om- og tilbygning samt reparation), når byggearbejdet blandt andet har en varighed over tre uger.

Klagers advokat mener ikke, at der er årsagssammenhæng mellem byggearbejdet og der bliver tændt op i brændeovnen.

Dette er vi ikke enige med klagers advokat i. Brændeovnen er frakoblet på grund af byggearbejdet. Ifølge klagers egne oplysninger ved besigtigelsen, skulle der opsættes en ny varmekilde. Dette er formentlig ligeledes årsagen til, at den defekte el-patron ikke er udskiftet, i forbindelse med renoveringen. At klagers medarbejder tænder op i brændeovnen, er netop sket da medarbejderne var på ejendommen for at renovere denne, og de fandt huset for koldt.

Med hensyn til renoveringsperioden, så er der sket en større renovering af ejendommen. Stueetagen er renoveret og på skadetidspunktet var klagers medarbejder i gang med 1. salen.

I skrivelse af den 14. februar 2022, bilag E, skriver advokaten, at renoveringen af bygningen i al væsentlighed var gennemført. Endvidere fremgår det, at bygningsejer mener, at der samlet set er 14 dages arbejde på 1. salen.

Klagers advokat oplyser i klagen til Nævnet, at der er nedtaget skillevægge og skorstenen er fjernet på 1. sal. Arbejdet er påbegyndt den 24. september 2021 og skulle være færdig den 15. oktober 2021. Det vil sige, at ifølge advokaten ville arbejdet på 1. salen tage 3 uger, dertil skal lægges arbejdsperioden for stueplan. Det vil sige, at renoveringsperioden er over 3 uger, når man ser på den samlede renoveringsperiode. Den renovering, som er foretaget på ejendommen, ville vare længere end 3 uger, selvom man havde foretaget denne i en sammenhængende periode. Vi er opmærksom på, at arbejdet laves, når klagers medarbejder ikke har andre arbejdsopgaver.

Vi er bekendt med, at klagers advokat gerne vil dele renoveringen op, men det er en samlet renovering af ejendommen. Den kan ikke deles op i etager eller i fagentrepriser.

Ved vores skadekonsulents første besigtigelse kan det ses, at der er igangsat en større renovering af ejendommen. Billederapport – bilag L, viser alene 1. salen. Her kan det ses, at hele tagetagen er under ombygning. Selskabet har anslået, at renoveringen af 1. sal, vil tage et sted mellem 6 og 8 uger.

Selskabet har bemærket, at klager ikke har tegnet entreprisforsikring i forbindelse med renovering af ejendommen. At klager har fravalgt entreprisforsikringen, kan ikke lastes selskabet.

I den forbindelse skal vi henlede opmærksomheden på klagers advokats bemærkning om, at klager har en større ejendomsportefølje med et betydeligt antal udlejningsejendomme, som han selv står for renoveringen/serviceringen af. Ligesom klagers advokat bemærker, at når de ansatte i klagers ejendomsserviceselskab har overskydende tid, bruges de ansatte til at udføre andre opgaver. Klager må, med hans erfaring med ejendomsserviceselskabet og renovering, have kendskab til, at han bør oprette en entreprisforsikring ved større renoveringsarbejde.

Kravets størrelse

Klagers advokat har ikke i klagen til Nævnet oplyst kravets størrelse, men klager har tidligere sendt et krav til selskabet på 2.950.159,50 ekskl. moms, efter kalkulationen blev specificeret. Se bilag J. Dette beløb indeholder ligeledes renoveringsopgaver og almindelig vedligeholdelse, hvorfor selskabet ikke kan acceptere klagers krav.

I klagers kalkulation, bilag J, fremgår det blandt andet, at:

Taglægter er nedslidt, tagrende er nedslidt, skorstensinddækningen er tæret, sålbænk af beton er nedslidt, fundamentet er sunket, gulvvarmerør i betondæk er placeret forkert, vådrumsventilator, ventilationskanal og taghætte mangler, der er for få stikkontakter, stikkontakt skal flyttes samt kedel og varmtvandsbeholder er nedslidt og har stort energitab.

Ovennævnte er ikke som følge af sprængning af brændeovnen, men som følge af almindelig nedslidning, som klager gerne vil have renoveret.

Derudover er der flere punkter, hvor vi ikke mener, at det er det fulde omfang, der vedrører den skete hændelse.

Uagtet at selskabet ikke mener, der er tale om en dækningsberettiget skade, har vores konsulent opgjort, hvad der er skadet som følge af sprængningen. Det forløber sig umiddelbart til 802.250 kr. inkl. moms. Der er enkelte punkter, der ved besigtigelsen ikke kunne afklares, om det er som følge af sprængningen eller som følge af den renovering, klager er ved at foretage på ejendommen.

Konklusion

Der er tale om en sprængning af en brændeovn, som følge af at ekspansionsbeholderen er frakoblet.

Selskabet har afvist kravet, da skaden er sket i forbindelse med byggearbejde/renovering, der har en varighed over 3 uger. En renovering af en ejendom, deles ikke op i etager eller entrepriser, der er tale om en samlet renovering af ejendommen, der skal udføres.

Der er samtidig årsagssammenhæng mellem byggearbejdet og sprængningen af brændeovnen. Brændeovnen er frakoblet ekspansionsbeholderen, som følge af man gerne ville trykprøve anlægget, i forbindelse med renoveringen. Håndværkerne, som er i gang med at renovere ejendommen, tænder op i brændeovnen, da det er koldt at udføre renoveringen i den uopvarmede bygning.

Vi afventer herefter Nævnets afgørelse af sagen, og står gerne til rådighed med yderligere oplysninger."

Klagerens advokat har i replik af 12/12 2022 til nævnet bl.a. anført:

"Begrænsning af klagens omfang:

Indklagede har i sit svarskrift af 16. november 2022 betragtninger omkring størrelsen af Klagers krav.

Dette ønsker Klager ikke at involvere Ankenævnet for Forsikring i på indeværende tidspunkt.

Først må det fastlægges, at der er krav på dækning.

Herefter må det afklares, om sagens parter kan nå til enighed omkring størrelsen af en erstatning.

Supplerende sagsfremstilling:

Det gøres principalt gældende, at den skade, der opstår ved en sprængning af brændeovnen og de dertil knyttede vandfyldte rør, som følge af et overtryk på vandet/dampen, begrundet i, at den ekspansionsbeholder, der var tilknyttet anlægget, var frakoblet, er en skadesmekanisme, der må henføres til punkt 100 Brand inklusive elskade, jf. side 13 i **bilag 1**, punkt 2.5.

Brændeovnen har reelt virket som en dampkedel, altså et medie, hvori damp/varmt vand går.

Allerede af den grund er undtagelsen i punkt 3.0, jf. side 19 i **bilag 1** omkring byggearbejder ikke relevant for sagen.

Subsidiært gøres det gældende, at der jf. punkt 2.7 i bygningskasko, jf. **bilag 1**, side 18 foreligger en pludselig hændelse.

Der kan i denne forbindelse henvises til den argumentation, der er indeholdt i **bilag C**, Klagers advokats skrivelse af 28. januar 2022 under det på side 1 anførte.

Indklagede ses ikke tidligere at have gjort gældende, at punkt 2.7.5 skulle medføre, at der ikke er dækning, forstået derhen, at frakoblingen af ekspansionsbeholderen skulle være en byggefejl.

Udtrykket *byggefejl* må forstås som en vedvarende fejl i forbindelse med opførelsen af en fast ejendom.

I nærværende sag har konstruktionen oprindeligt været korrekt udført, og fejlen består således alene i, at ekspansionsbeholderen ikke har været tilkoblet efter trykprøvningen, eller i hvert fald i

det mindste, at der var advaret imod, at ekspansionsbeholderen ikke var tilkoblet, eksempelvis ved at sætte information herom på brændeovnen, og i denne forbindelse eksempelvis fjerne røgrøret til brændeovnen.

Dette er ikke en fejl ved byggeriet (byggefejl)

Indklagedes dækningsindsigelser har under sagens forløb forud for Ankenævnet for Forsikring primært gået på, at der ikke var dækning under bygningskaskoen som følge af den begrænsning på dækningen, der er under punkt 3, begrænsning ved byggearbejder udover 3 uger, jf. **bilag 1**, side 19, punkt 3.3.

I kraft af, at der er tale om undtagelsesbestemmelse, må bestemmelsen undergives en indskrænkende/restriktiv fortolkning.

Indledningsvis bemærkes, at der er i **bilag 1** på side 1 under overskriften '*Risikoforandringer og ejerskifte*' opstillet nogle situationer i hvilke, der skal gives Indklagede besked om de ændrede forhold.

Iblandt disse punkter (1.1 til 1.8) er den renovering, som Klager iværksatte af ejendomme, ikke omfattet, ej heller af punkt 1.2.

Efter punkt 1.2 er der således ikke krav om, at et byggearbejde, som det Klager har iværksat, skulle meddeles Indklagede som en risikoforandring.

På dette grundlag er det således overraskende, at der længere nede i policens bestemmelser er en begrænsning ved byggearbejder, der, såfremt Indklagedes standpunkt er korrekt, medfører, at der selv ved mindre byggearbejder skal tegnes en entrepriseforsikring.

Dette burde have været oplyst bedre dette og må tillægges betydning ved bedømmelsen af sagen.

Af den i **bilag 1** på side 19 anførte dækningsundtagelse ved byggearbejder (punkt 3.3) bemærkes som det første, at der er et krav om, at den skade, der er påført ejendommen, kan henføres til de igangværende byggearbejder.

Det er Klagers opfattelse, at bestemmelsens krav om årsagssammenhæng mellem skade på ejendommen og igangværende byggearbejder ikke er opfyldte.

Skaden skyldes, at en VVS-medarbejder i forbindelse med, at vedkommende er tilkaldt for at udbedre en frostskaade/sprængning af et rør, efter trykprøvning af ejendommens varmforsyning, undlader at koble varmeanlæggets ekspansionsbeholder på anlægget igen.

Dette er ikke en undladelse, der foretages begrundet i et igangværende byggearbejde.

Dette arbejde er begrundet i et frostsprunget rør.

For så vidt angår optændingen i brændeovnen, er det korrekt, at denne sker i forbindelse med, at der er 2 tømrer på ejendomme, som er i gang med at udføre byggearbejde, men denne handling

med det formål at få varme på ejendommen kunne være foretaget af enhver, der havde ophold på ejendommen.

I denne forbindelse bemærkes det, at på skadestidspunktet i september 2021 var stueetagen istandsat.

Der var drøftelser omkring udlejning af denne til efterårets jagt.

Det er i øvrigt uklart, hvorledes man fortolker, hvad der er indeholdt i begrænsningen om at byggearbejder med en varighed over 3 uger medfører, at der ikke er dækning.

Hvordan beregner man eksempelvis disse 3 uger, når der, som det er tilfældet i nærværende sag, sker en etapevis istandsættelse – punktet omfatter reparation, som vel er det, der kommer tættest på i nærværende sag?

Som oplyst skete der en istandsættelse af stueetagen, som blev afsluttet, hvorefter der har været en pause i istandsættelsen af ejendommen, hvorefter der påbegyndes en istandsættelse af 1. salen.

Betragtes dette som et eller to byggearbejder?

Et andet eksempel:

Et ganske almindeligt parcelhus fra 1980'erne skal, så at sige, have en opgradering af et par værelser, hvor beklædningen af væggene og gulvene fjernes og nyt skal monteres.

Arbejdet laves af husejer.

For håndværkere vil arbejdsopgaven tage 2 uger, mens for den pågældende husejer, der udfører arbejdet i sin ferie/fritid, tager arbejdet 8 uger.

Er det her den konkrete varighed, eller den tid det efter et konservativt estimat må tage håndværkere at udføre opgaven, der er afgørende for dækningen?

Det fastholdes, at stueetagen af ejendommen var istandsat, og derfor ikke medregnes ved den 3 ugers periode, der er i punkt 3.3 på side 19 i **bilag 1**.

Det arbejde, der skulle udføres på ejendommen på første salen, bestod i montering af dampspærre og opsætning af skillevægge samt behandling af gulv.

Dette er ikke arbejde af 3 ugers varighed.

Indklagede anfører i sit svarskrift, at der var tale om en arbejdsopgave af 6 til 8 ugers varighed, jf. side 3, sidste afsnit.

Hvad dette estimat støttes på, fremgår ikke, og det kan derfor ikke lægges til grund.

Det fastholdes således, at det arbejde, der jf. **bilag L**, skulle udføres, kunne udføres af 2 tømrer i løbet af ca. 14 dage.

Afsluttende bemærkes, jf. Indklagedes konklusion, at den trykprøvning, der sker af anlægget, og i denne sammenhæng undladt tilkobling af ekspansionsbeholderen, ingen forbindelse har med renoveringen af ejendommens 1. sal, men skyldes, at der var sket en frostskaide på et rør i ejendommen."

Selskabet har i brev af 22/12 2022 til nævnet bl.a. anført:

"Selskabet mener ikke, at en brændeovn er en dampkedel og dermed kan henføres til betingelsernes afsnit 100, punkt 2.5. Vi henviser til Nævnets kendelse nr. 80.055, hvor der sker en sprængning i en brændekedel/-fyr. Kendelsen vedlægges som bilag M.

For god ordens skyld skal det præciseres, at det er klagers advokat, som har oplyst, at skaden skyldes fejlmontering, jf. bilag C, hvorfor selskabet blot vil oplyse, at forsikringen ikke dækker skade, som skyldes fejlmontering.

Med hensyn til undtagelsen i betingelsernes afsnit 230, punkt 2.7, er selskabet ikke enige i advokatens udlægning. Byggefejl kan ikke alene relateres til fejl ved opførelsen, men derimod fejl der generelt opstår under byggeri /renovering. Disse fejl er ikke dækket af forsikringen.

I det aktuelle tilfælde, der skal brændeovnen være tilsluttet, før denne kan benyttes. Det var den ikke, da skaden skete. Dette er fejl, som er sket i forbindelse med renoveringen af ejendommen.

Punkterne i afsnit 10, punkt 1. 'Risikoforandring og ejerskifte' indeholder bestemmelser om fareforøgelse. Her ønsker selskabet at tage stilling til, om selskabet ønsker at tage risikoen fremadrettet, hvis der sker ændringer, herunder til hvilken præmie.

Undtagelser, herunder punkterne i afsnit 230, punkt 3, er ikke risikoforandringer. Det er risici, som selskabet ikke kan tilbyde at dække over Bygningsforsikringen.

Med hensyn til hvorfor brændeovnen var frakoblet, så henviser selskabet til vores tidligere svar til Nævnet, side 3, afsnit 3 og 4. Ligesom vi henviser til klagers telefoniske anmeldelse til selskabet, hvor klager oplyser; '*ved renovering er noget anlæg blændet af...*', se eventuelt selskabets tidligere svar side 2, under 'Sagens begrundelse'.

Selskabet har ikke bemærkninger til advokatens eksempler. Selskabet har taget udgangspunkt i den konkrete hændelse / renovering, herunder de byggearbejder, der er foretaget på ejendommen.

Selskabet har ikke yderligere bemærkninger, men henviser til vores tidligere svar til Nævnet."

Til dette har klagerens advokat fremsendt processkrift af 16/1 2023, hvori det bl.a. er anført:

"Principalt gøres det gældende, at skaden forstået som den i hvert fald delvist ødelagte bygning skal dækkes under punkt 100 i policen (sagens **bilag 1**), som en af punkt 2.3 omfattet eksplosion.

Klager er bekendt med Ankenævnet for Forsikrings kendelse med nr. 80.055.

Det bemærkes imidlertid, at en eksplosion i forsikringsretlig sammenhæng normalt defineres som en kemisk proces, hvor der under varmeudviklingen dannes luftformede produkter, som indtager et meget stor rumfang i forhold til det eksploderende stofs oprindelige omfang.

Efter Klagers opfattelse er det præcist, hvad der sker i nærværende sag, hvor vand omdannes til damp med en væsentlig større masseforøgelse til følge, hvilket forårsagede at ejendommens brændeovn og rørinstallationer sprængte i luften.

Vandets omdannelse til damp er således en kemisk proces.

Subsidiært gøres det gældende, at der er tale om en sprængning af en dampkedel, jf. punkt 2.5, da en dampkedel normalt defineres som et produkt, der bruges til at omdanne kemisk bundet energi til termisk energi.

En dampkedels forbrændingskammer opvarmes af en brænder med rør omkring kedelkammeret, hvori den væske, normalt vand, absorberer den termiske energi fra forbrændingen og fører den ind i varmesystemet.

I nærværende sag er der jo netop rør omkring brændeovnen, hvori vand absorberer den termiske energi fra forbrændingen, altså forbrændingen af træ, og fører den ind i varmesystemet.

Mest subsidiært gøres det gældende, at skaden skal dækkes under bygningskaskoen, punkt 2.7, pludselig hændelse.

Som efterhånden beskrevet en del gange er forløbet op til den fejlagtige afkobling af ekspansionsbeholderen, at der på ejendommen har været en frostskaide (sprængning) af rør.

Den er opstået som følge af, at den el-patron, der har været som en sikring af at holde ejendommens/ dens varmeanlæg frostfrit af ukendte årsager er gået i stykker/har svigtet med den konsekvens, at el-patronen ikke har holdt ejendommen og dermed dens rør frostfrie med deraf følgende frostskaide/rørsprængning til følge.

I forbindelse med konstateringen af rørsprængningen bliver ejendommens varmeanlæg trykprøvet (testet for utætheder) af den tilkaldte VVS-mand, hvilket kræver en demontering af ekspansionsbeholderen, da der ikke kan ske trykprøvning med ekspansionsbeholderen påmonteret.

At ekspansionsbeholderen frakobles og desværre så ikke kobles på igen efter endt trykprøvning, har således intet at gøre med den renovering, der senere sker af ejendommen.

Det i under punkt 230, bygningskasko/punkt 2.7, pludselig hændelse / punkt 2.5, 'byggefejl' må forstås som en oprindelig fejl ved byggeriet.

I relation til ejendommens varmeanlæg er der således ikke, som eksempelvis i Ankenævnet for Forsikrings kendelse med nr. 80055, tale om en oprindelig fejlkonstruktion eller fabrikationsfejl eller fejlmontering.

Der er alene tale om, at i forbindelse med udbedring af en skade på anlægget, forstået som en frostforårsaget rørsprængning, at da begår den pågældende montør den 'tanketorsk', at vedkommende undlader at koble ekspansionsbeholderen på anlægget efter endt trykprøvning.

Med henvisning til den under punkt 3 under bygningskaskoen forekomne begrænsning ved byggearbejder bemærkes, at det deri indeholdte krav om årsagssammenhæng mellem skade og det igangværende byggearbejde, jf. 'henføres', er der, jf. sagsfremstillingen ovenfor, således ikke tale om en skade, der kan henføres til den igangværende renovering af ejendommens 1. sal, da skaden, som beskrevet, har sin årsag i reparation foranlediget af en frostsprængning, der intet har med renoveringen at gøre.

Reparationen skyldes en defekt el-patron.

Måtte man nå frem til, at der er årsagssammenhæng mellem skaden og den igangværende renovering bemærkes, at det må være Indklagedes bevisbyrde, at undtagelsesbestemmelsen overhovedet finder anvendelse, og at renoveringen af første salen ville have en varighed på mere end 3 uger og denne er ikke løftet.

Afsluttende bemærkes, at Indklagedes oprindelige dækningsindsigelse, jf. **bilag 2**, gik på, at skaden, forstået som den beskadigede bygning, var forårsaget af den igangværende renovering.

Dette er ikke tilfældet."

Nævnet har fået forelagt bilag fra sagen. Uddrag af bilagene gengives nedenfor.

Af brev af 6/10 2021 fra selskabets bygningskonsulent til klageren fremgår bl.a.:

"Skaden på bygning, da brændeovn tilkoblet det øvrige varmeanlæg sprænger er ikke dækket af forsikringen

...

På baggrund af mit besøg den 05.10.2021 sammen med dig på [ejendommen], har jeg drøftet sagen med vores fageksperter og vender hermed tilbage med en opsamling på sagen.

Der er den 29-09-2021 skete en sprængning af brændeovn som følge af overtryk, da der var tændt op i brændeovnen, der stod i en stue på din beboelsesejendom.

Brændeovnen der var tilkoblet varmeanlægget, var som følge af igangværende renovering af ejendommen, frakoblet ekspansionsbeholderen.

To af dine medarbejdere, der var på var ved at ombygge 1. salen, havde tændt op i brændeovnen, da den sprang, som følge af det vand der var i det afproppet varmesystem, ikke kunne komme af med trykket.

Trykbølgen har beskadiget del af tag og tagkonstruktion, tagsten er faldet ned, andre steder er tagstenene forskubbet.

Lofter i stueetagen er med skade, specielt observeres at taget har været trykket op idet der er revner langs væggene.

Væggene er med skade i større eller mindre omfang. Ved gavl er en kraftig revne ved hjørne som følge af trykbølgen.

Glas i vinduer og døre er sprunget, nogle af rammer og karme er med skade som følge af trykket.

Gulv og køkken i stueetagen er med skade som følge af trykbølgen, nedfaldne genstande, støv med mere.

Jeg har efter besigtigelsen haft kontakt til [VVS-firma], ..., hvor [indehaver] har meddelt at de var derud i forbindelse med at de skulle opsætte en varmepumpe. Da der var tvivl om varmeanlæggets tilstand, havde de trykprøvet anlægget, hvor de også havde frakoblet ekspansionsbeholder.

De skulle efter trykprøvningen været blevet enig med dig om, at det ikke kunne svare sig at tilkoble ekspansionsbeholderen igen, da der skulle monteres varmepumpe. Desuden skulle [VVS-firma] have meddelt at brændeovnen ikke måtte benyttes.

...

Alm Brand begrundelse for at der ikke er dækning

Da der er tale om en sprængning, skal skaden hvis der er dækning, dækkes i henhold til afsnit 230 Bygningskasko, pkt. **2.7 Pludselige hændelser**.

Der er dog for skade der skal dækkes som pludselig hændelse, ikke dækning hvis skaden kan henføres til igangværende byggearbejder, når byggearbejdet har en varighed over 3 uger, jævnføre afsnit 230 pkt. **3 Begrænsninger i byggearbejder**.

Efter gennemgang med Alm Brands fageksperter, skal jeg desværre meddele at skaden som følge af brændeovnen er sprunget ikke kan dækkes af den tegnede bygningsforsikring 4201, som anført ovenfor."

Af brev af 14/2 2022 fra klagerens advokat til selskabet fremgår bl.a.:

"Omkring ekspansionsbeholderen har forløbet været følgende:

Ejendommen har 2 varmekilder.

Dels brændeovn, der opvarmer både vand til gulvvarme og brugsvand.

Brændeovnen er suppleret af en el-patron, som skulle kunne holde ejendommen frostfri og holde en temperatur om vinteren på et tocifret antal grader.

Af ukendte årsager gik el-patronen i stykker i vinteren 2021.

Dette medfører frostsprængninger af rør på ejendommen, som konstateres i februar/marts måned 2021.

[VVS-firma] får repareret de utætte rør.

I denne forbindelse bliver ejendommens rør trykprøvet.

Dette sker bl.a. for at sikre, at gulvvarmen i ejendommen ikke har taget skade i forbindelse med frostsprængningen af rør.

For at trykprøve anlægget, er det nødvendigt at frakoble ekspansionsbeholderen.

Til- og frakobling af ekspansionsbeholderen er en simpel arbejdsopgave, som tager minutter at udføre.

Det har været drøftet, at der skulle monteres en varmepumpe på ejendommen, men der er ikke indgået aftale herom med [VVS-firma].

Er det [VVS-firma's] opfattelse, at der er indgået aftale herom, kunne [VVS-firma] passende fremlægge en accept af et tilbud eller en ordrebekræftelse på varmepumpen.

Er [VVS-firma] i besiddelse af en mail, hvori min klient anmoder om, at ekspansionsbeholderen ikke bliver tilkoblet igen, imødeses fremlæggelse heraf.

Det giver således ikke mening at undlade at tilkoble ekspansionsbeholderen igen henset til, at der er tale om en ikke-tidskrævende opgave, og yderligere henset til, at der ikke var indgået aftale omkring montage af en varmepumpe.

Ved at frakoble ekspansionsbeholderen har [VVS-firma] efterladt ejendommen uden den normale varmekilde uagtet, at frakoblingen er sket i februar/marts måned 2021.

Ovennævnte skal yderligere sammenholdes med, at skaden sker i september måned 2021, hvor der stadig ikke er installeret en varmepumpe.
Endelig bemærkes, at min klient bestrider, at [VVS-firma] skulle have meddelt, at brændeovnen ikke må benyttes.
Dokumentationen herfor imødeses."

Af brev af 21/6 2022 fra klagerens advokat til selskabet fremgår bl.a.:

"Efter det for mig oplyste, var stueetagen på ejendommen istandsat forud for skadens indtræden, og på den baggrund var der drøftelser med 3. mand omkring udlejning af ejendommen.

Det, der resterede, var istandsættelse af 1. salen, og det var i denne forbindelse, at ulykken skete.

Som bekendt udførte de 2 tømrer, der var til stede på ejendommen, da skaden skete, såkaldt 'spjældarbejde', hvorved forstås, at når håndværkere ansat i [klagerens] virksomheder, så at skrive, har overskydende tid, altså ikke skal udføre arbejde på ejendomme i [klagerens] udlejningsportefølje, typisk istandsættelse efter fraflytninger, at der fylder de, så at skrive, hullet i kalendere op ved at udføre arbejde, som på ejendommen her.

I kraft af, at arbejdet udføres som såkaldt 'spjældarbejde', vil det jo tage længere tid end ved en normal entrepriseudførelse.

Det arbejde, der skulle udføres på tagetagen, bestående i opsætning af undertag og isolering heraf samt opstilling af skillevægge, vil ikke i forbindelse med en normal udførelse tage 3 uger."

Af forsikringsbetingelserne fremgår bl.a.:

"100 Brand inklusive el-skade

...

2 Hvilke skader er dækket

Den direkte skade på det forsikrede ved

...

2.3 Eksplosion

Ved eksplosion forstås en momentan forløbende kemisk proces, ved hvilken der udvikles stærk varme, og indtræffer en voldsom rumfangsforøgelse af de reagerende stoffer.

...

2.5 Sprængning

Sprængning (ikke sønderrivning af andre årsager) af dampkedler, autoklaver og bageovne.

Ved sprængning forstås en momentan udligning af forskelligt tryk i luftformige stoffer i og uden for beholderen fremkaldt af denne trykforskel

...

230 Bygningskasko

...

2 Hvilke skader er dækket

Den direkte skade på det forsikrede ved

...

2.7 Pludselig hændelse

Ved pludselig hændelse forstås i denne sammenhæng hændelse, hvor såvel selve skaden som dens årsag og virkning er samtidig. Skader der sker over et tidsrum og ikke på et tidspunkt regnes ikke som pludselig hændelse.

Bortset fra

...

2.7.5 skade som følge af byggefejl, herunder fejlkonstruktion, fabrikationsfejl eller fejlmontering

...

3 Begrænsning ved byggearbejder

Dækningen i punkt 2.2 – 2.7 omfatter ikke skader, der kan henføres til igangværende byggearbejder (ny-, om- og tilbygning samt reparation) når byggearbejdet

3.1 medfører indgreb i bærende konstruktioner herunder fundamenter

3.2 omfatter åbning af tag og/eller facader, hvis varighed overstiger en uge

3.3 i øvrigt har en varighed over tre uger."

Nævnet udtaler:

Klageren købte ultimo 2020 en landejendom, som skulle benyttes til jagtudlejning. Stuehuset blev renoveret af håndværkere ansat i klagerens firma, når der var overskydende tid imellem andre opgaver. Stuehusets opvarmning bestod i dels en el-patron og dels en brændeovn med vandtank, som var tilsluttet gulvvarmeanlægget. Stuehuset led omfattende skade den 29/9 2021, da håndværkerne tændte op i brændeovnen i stueetagen. Ekspansionsbeholderen var frakoblet varmeanlægget, og det opvarmede vand i det afproppede varmesystem kunne ikke komme af med trykket. Der skete en sprængning af brændeovnen som følge af overtryk, og trykbølgen forvoldte skader på bygningen.

Klageren ønsker dækning for de opståede skader primært over bygningsbrandforsikringen. Han har anført, at vandets omdannelse til damp er en kemisk proces, og at der er sket en eksplosion. Han har anført, at brændeovnen har virket som en dampkedel, og at forsikringen dækker sprængning af dampkedler.

Klageren ønsker subsidiært dækning over bygningskaskoforsikringen som en pludselig skade. Han har anført, at huset havde stået tomt i et stykke tid, og at han konstaterede en frost-

sprængt vandhane i februar/marts 2021. Det VVS-firma – som reparerede vandhanen – foretog en trykprøvning af gulvvarmerørene for at sikre, at de ikke havde taget skade. I den forbindelse blev ekspansionsbeholderen frakoblet, og ved en fejl blev den ikke tilkoblet igen. Frakoblingen af ekspansionsbeholderen havde intet at gøre med den senere renovering af ejendommen. Den manglende tilkobling kan ikke henføres til undtagelsen for skader som følge af byggefejl, idet byggefejl må forstås som en oprindelig fejl ved byggeriet.

Klageren har anført, at ifølge forsikringsbetingelserne skal byggearbejder ikke anmeldes til selskabet, og at begrænsningen i dækningen ved byggearbejder burde have været oplyst bedre. Desuden kunne optændingen af brændeovnen være foretaget af enhver med ophold på ejendommen, og selskabet har ikke løftet sin bevisbyrde for, at renoveringen af 1. salen ville have varet mere end 3 uger.

Selskabet har afvist dækning over bygningsbrandforsikringen med henvisning til, at der ikke er sket en eksplosion, men en sprængning af brændeovnen. Brandforsikringen dækker kun sprængning af dampkedler, autoklaver og bageovne.

Selskabet har afvist dækning som en pludselig skade med henvisning til, at bygningskaskoforsikringen ikke dækker skader, der kan henføres til igangværende byggearbejder med en varighed over tre uger. De anførte byggearbejder er ricisi, som selskabet ikke kan tilbyde at dække på bygningsforsikringen, og hvor der skal tegnes entrepriseforsikring.

Selskabet har anført, at ekspansionsbeholderen blev frakoblet i forbindelse med renoveringen af ejendommen, og at håndværkerne tændte op i brændeovnen, fordi det var koldt at udføre renovering i den uopvarmede bygning. Selskabet har anført, at der skal ses på det samlede tidsforløb for renoveringen af ejendommen, og at renoveringen ikke kan deles op i etager eller fagentrepriser. Selskabet har vurderet, at alene renoveringen af 1. salen ville tage mellem 6 og 8 uger.

Ankenævnet for Forsikring

17.

98876

Selskabet har til klagerens forklaring om, at ekspansionsbeholderen ved en fejl ikke var blevet tilkoblet igen, henvist til, at forsikringen ikke dækker skade som følge af byggefejl, herunder fejlmontering.

Af selskabets notering fra klagerens telefoniske anmeldelse den 29/9 2021 fremgår det, at der var sket "Sprængning af brændeovn tilsluttet varmeanlæg, da forsikringstagers medarbejder ved en fejl har tændt op i brændeovnen. Ved renovering er noget anlæg blændet af. Nogle ansatte tænder op i brændeovn, da de ikke er klar over dette og derved sker der en stor eksplosion, som medfører taget har løftet sig og væggene er blevet skæve, huset er under renovering og man var færdig med stueetagen".

Af selskabets brev af 6/10 2021 til klageren fremgår blandt andet, at taksatoren har haft kontakt til VVS-firmaet, og at indehaveren har meddelt, "at de var derude i forbindelse med at de skulle opsætte en varmepumpe. Da der var tvivl om varmeanlæggets tilstand, havde de trykprøvet anlægget, hvor de også havde frakoblet ekspansionsbeholder. De skulle efter trykprøvningen været blevet enig med dig om, at det ikke kunne svare sig at tilkoble ekspansionsbeholderen igen, da der skulle monteres varmepumpe. Desuden skulle [VVS-firma] have meddelt, at brændeovnen ikke måtte benyttes".

Renoveringsarbejderne har bestået i slibning af gulvet og maling af stueetagen, hvilket har taget ca. 1 uge. På 1. salen skulle der opsættes undertag og isolering og nye skillevægge. Klageren havde besluttet at fjerne skillevæggene og skorsten på grund af løs puds og løbesod. Arbejdet med 1. salen blev påbegyndt den 24/9 2021, og der var sat 14 dage af til dette arbejde således, at man påregnede at være færdig til den 15/10 2021. Klageren har oplyst, at arbejdet blev udført som såkaldt "spjældarbejde", når hans ansatte ikke havde arbejder at udføre i hans firma, og at renoveringen derfor ville tage længere tid end ved en normal entrepriseudførelse.

Efter en gennemgang af sagen finder nævnet, at der ikke er grundlag for at kritisere, at selskabet har afvist dækning over bygningsbrandforsikringen.

Nævnet har blandt andet lagt vægt på, at vandet i varmeanlægget ved opvarmning har udvidet sig og skabt et overtryk, der har sprængt brændeovnen. Der er således ikke tale om en eksplosion, men om en sprængning.

Nævnet har også lagt vægt på, at en brændeovn ikke kan sidestilles med en dampkedel, hvorfor skaderne ikke kan henføres under forsikringsbetingelsernes bestemmelse om sprængning af dampkedler, autoklaver og bageovne.

Nævnet finder, at der ikke er grundlag for at kritisere, at selskabet har afvist dækning over bygningskaskoforsikringen med henvisning til forsikringsbetingelsernes afsnit 3 "Begrænsning ved byggearbejder", idet nævnet finder det bevist, at skaderne kan henføres til igangværende byggearbejder med en varighed på over tre uger. Nævnet bemærker, at bestemmelsen – der udgør et selvstændigt afsnit i forsikringsbetingelserne – er tilstrækkeligt fremhævet.

Nævnet har blandt andet lagt vægt på klagerens oplysninger ved anmeldelsen og på VVS-firmaets oplysninger. Klageren har ved anmeldelsen oplyst, at "Ved renovering var noget anlæg blændet af. Nogle ansatte tænder op i brændeovnen, da de ikke er klar over dette". VVS-firmaet har oplyst, at klageren ville udskifte varmekilden med en varmepumpe, hvorfor gulvvarmeanlægget blev afproppet og trykprøvet, og at det blev aftalt med klageren, at det ikke kunne svare sig at tilkoble ekspansionsbeholderen igen.

Nævnet har videre lagt vægt på, at skaderne er opstået som følge af håndværkernes optænding af brændeovnen for at arbejde i et opvarmet hus.

Nævnet har også lagt vægt på, at den samlede effektive renoveringsperiode ville udgøre mindst fire uger. Nævnet har i den forbindelse lagt vægt på klagerens oplysninger om, at stueetagen tog en uge at istandsætte, og at arbejderne på 1. salen var planlagt fra 24/9 2021 til 15/10 2021, hvilket er tre uger.

Ankenævnet for Forsikring

19.

98876

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.

Jens Kruse Mikkelsen

formand